

Geneettisten vaikutusten merkitys naisten seksuaaliselle toimintakyvyllä

Katarina Witting, Psykologian laitos, Åbo Akademi
Pekka Santtila, Psykologian laitos, Åbo Akademi
N. Kenneth Sandnabba, Psykologian laitos, Åbo Akademi

Avainsanoja: naisen seksuaalinen toimintakyky

Kahdessa äskettäin julkaistussa kaksostutkimuksessa havaittiin geneettisten tekijöiden vaikuttavan naisen orgasmikyvyn, periytyvyysarvioiden ollessa 31-51%:n välillä (K. Dawood, K. M. Kirk, J. M. Bailey, P. W. Andrews, and N. G. Martin, 2005, *Twin Research and Human Genetics*, **8**, 27-33; K. M. Dunn, L. F. Cherkas, and T. D. Spector, 2005, *Biol. Lett.* **1**, 260-263.). Tässä tutkimuksessa tutkittiin geneettisiä vaikutuksia useisiin naisen seksuaalisen toimintakyvyn osa-alueisiin, joita mitattiin Female Sexual Function Index –mittarilla (FSFI, R. Rosen, C. Brown, J. Heiman, S. Leiblum, C. Meston, R. Shabsigh, et al., 2000, *Journal of Sex and Marital Therapy*, **26**, 191-208) klassista kaksostutkimusta käyttäen. FSFI oli osa laajaa seksuaalisuutta koskevaa kyselyä, joka lähetettiin väestöperusteiselle otokselle suomalaisia 33-43-vuotiaita kaksosia. Geneettisten tekijöiden, jaettujen ympäristötekijöiden ja ei-jaettujen ympäristötekijöiden vaikutuksia arvioitiin korrelaatiokertoimilla ja tämän jälkeen rakenneyhtälömallinnuksen avulla. Naiskaksosten vastausprosentti oli 45%, mikä tarkoitti 2267 vastaajaa. Alustavien analyysien perusteella pieniä geneettisiä vaikutuksia havaittiin seksuaaliselle halulle, kiihottumiselle, lubrikaatiolla, orgasmille ja kivun kokemiselle yhdynnän aikana, mutta ei seksuaaliselle tyytyväisyydelle. Suurin osa vaihtelusta selittyi ei-jaetuilla ympäristövaikutuksilla. Tulokset osoittivat, että geneettisillä tekijöillä on pieni mutta merkitsevä rooli useissa naisen seksuaalisen toimintakyvyn osa-alueissa. Tulokset ovat askel eteenpäin naisen seksuaalisen toimintakyvyn ymmärtämisessä. Vastaajien ikäjakauma oli suhteellisen kapea, minkä vuoksi lisätutkimukset ovat tarpeen sen selvittämiseksi, pysyvätkö geneettiset vaikutukset samoina koko aikuisuuden ajan.